

specifikace: věcná příslušnost okresních soudů ke sporu mezi obchodní korporací a bývalým jednatelem o vydání bezdůvodného obohacení, kterého se mělo žalovanému jednatele dostat teprve po zániku jeho funkce

§ 9 odst. 1 o. s. ř.

§ 9 odst. 2 písm. f) o. s. ř.

Ncp 301/2020

USNESENÍ

Vrchní soud v Praze jako soud nadřízený rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Františka Kučery a soudců Mgr. Martina Řezníčka a JUDr. Aleše Šťastného v právní věci

žalobkyně: **Central European Aerospace Corporation s.r.o.**, IČO 27162371
sídlem Na Příkopě 392/9, 110 00 Praha 1 - Staré Město
zastoupená advokátem JUDr. Dušanem Mičicou
sídlem Sladkovského 410, 530 02 Pardubice

proti
žalovanému: **J. M.**
zastoupený advokátem JUDr. Ervínem Perthenem, MBA
sídlem Velké náměstí 135/19, 500 03 Hradec Králové

o vydání bezdůvodného obohacení ve výši 45 987,30 Kč s příslušenstvím,

vedené u Okresního soudu v Hradci Králové pod sp. zn. 8 C 293/2019, o určení věcné příslušnosti,

takto:

K projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni věcně příslušné okresní soudy.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se svou žalobou podanou u Okresního soudu v Hradci Králové (dále jen „předkládající soud“) domáhá jako ochuzená po žalovaném zaplacení částky 45 987,30 Kč s (blíže specifikovaným) příslušenstvím, a to jako peněžité náhrady bezdůvodného obohacení, kterého se mělo žalovanému dostat tím, že poté, co byl dne 10. 10. 2017 rozhodnutím jediného společníka žalobkyně odvolán z funkce jednatele žalobkyně, a dokonce poté, kdy byl dne 30. 10. 2017 proveden korespondující výmaz z obchodního rejstříku a žalovaný byl o zániku

funkce informován dopisem žalobkyně ze dne 31. 10. 2017, v období od 1. 11. 2017 do 30. 11. 2017 postupně vybral z bankovního účtu žalobkyně částku nárokové jistiny.

2. Předkládající soud postupoval podle § 104a odst. 2 zák. č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), a předložil věc zdejšímu soudu jako soudu nadřízenému k rozhodnutí o věcné příslušnosti s tím, že žalovaný vznesl námitku nedostatku věcné příslušnosti soudu.
3. Žalovaný v rámci příslušné námítky konstatoval žalobní požadavek a shrnul tvrzení, o která žalobkyně uvedený nárok opírá. Na uvedeném základě potom žalovaný uzavřel, že spor mezi žalobkyní a žalovaným je sporem, ke kterému by měl být příslušný Krajský soud v Hradci Králové podle § 8 odst. 2 písm. f) o. s. ř. (poznámka nadřízeného soudu – zjevně „§ 9 odst. 2 písm. f) o. s. ř.“), když se jedná o spor týkající se výkonu funkce člena statutárního orgánu, neboť žalovaný působil jako člen statutárního orgánu, přičemž plnění, které je předmětem sporu, souviselo s funkcí jednatele (ze strany žalovaného bylo konáno za účelem ochrany důležitých zájmů žalobkyně).
4. Žalobkyně ve svém vyjádření k námitce žalovaného odmítla, že by se v daném případě jednalo o spor podle § 9 odst. 2 písm. f) o. s. ř., když k jednání, které mělo založit na straně žalovaného vznik bezdůvodného obohacení, došlo až po skončení výkonu funkce jednatele; jednání žalovaného nemělo žádnou souvislost s výkonem příslušné funkce, když se jednalo o ryze „soukromé“ jednání žalovaného.
5. Podle § 11 odst. 1 věta první a druhá o. s. ř., řízení se koná u toho soudu, který je věcně a místně příslušný. Pro určení věcné a místní příslušnosti jsou až do skončení řízení rozhodné okolnosti, které tu jsou v době jeho zahájení.
6. Podle § 9 o. s. ř., nestanoví-li zákon jinak, jsou k řízení v prvním stupni příslušné okresní soudy.
7. Podle § 9 odst. 2 písm. f) o. s. ř. krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně ve sporech mezi obchodními korporacemi, jejich společníky nebo členy a členy jejich orgánů nebo likvidátory, jde-li o vztahy týkající se výkonu funkce členů orgánů nebo likvidace.
8. Jak v odstavci 1. odůvodnění konstatováno, žalobkyně se v tomto řízení domáhá zaplacení částky jistiny s příslušenstvím z titulu bezdůvodného obohacení, kterého se mělo žalovanému na úkor žalobkyně dostat výběrem částky jistiny z účtu žalobkyně, a to poté, co žalovanému zanikla funkce jednatele žalobkyně odvoláním, a dokonce poté, co uvedená skutečnost byla zanesena v obchodním rejstříku a žalovanému ze strany žalobkyně oznámena.
9. Takto vymezený předmět řízení, který je přitom v obecné rovině určující pro stanovení věcné příslušnosti soudů ve sporném občanském soudním řízení (viz například usnesení Ústavního soudu ze dne 7. 2. 2012, sp. zn. I. ÚS 3348/10), potom předurčuje povahu daného sporu jako sporu, jenž nelze podřadit pod § 9 odst. 2 písm. f) o. s. ř. (na který se žalovaný v rámci příslušné námítky odkazuje), když ke vzniku bezdůvodného obohacení na straně žalovaného, a tedy i vzniku korespondujícího práva žalobkyně na vydání bezdůvodného obohacení (respektive vyplacení jeho peněžního ekvivalentu) žalovaným, mělo podle žalobních tvrzení dojít teprve poté, kdy (a to jak z hlediska objektivního, tak i subjektivního) měl být ukončen jednatelský vztah žalovaného k žalobkyni.
10. Jinak řečeno, z hlediska dotčeného ustanovení § 9 odst. 2 písm. f) o. s. ř. není v poměrech této právní věci žádného rozdílu mezi postavením žalovaného, který podle žalobních tvrzení již v rozhodné době (v době vzniku bezdůvodného obohacení) neměl jednatelský vztah k žalobkyni, a postavením jakékoli třetí osoby ve shodném „nejednatelském“ poměru k žalobkyni, jež by získala bez spravedlivého důvodu bezdůvodné obohacení na úkor žalobkyně výběrem prostředků z účtu.

11. Bez významu, a to z hlediska identifikace předmětu tohoto řízení (a tedy i rozhodnutí nadřízeného soudu podle § 104a odst. 2 poslední věta o. s. ř.), je přitom obecná obranná argumentace žalovaného vztahující se k věci samé, která je obsažena v jeho písemném vyjádření ze dne 9. 1. 2020, totiž, že vybrané částky měly souviset s úhradou závazků žalobkyně spojených s provozováním autodopravy, a která vyústí v závěr, že takovým způsobem nemohla žalobkyně vzniknout žádná škoda, když šlo (po vyrozumění žalovaného o odvolání z funkce jednatele) „maximálně o nepřikázané jednání k užtku“ žalobkyně.
12. Vzhledem ke všemu shora konstatovanému nadřízený soud uzavírá, že k žalobnímu požadavku v této věci jsou věcně příslušné okresní soudy, a to ve smyslu obecné úpravy věcné příslušnosti soudů pro sporné občanské soudní řízení obsažené v § 9 odst. 1 o. s. ř., když se nejedná o věc, pro kterou by zákon zakládal speciální věcnou příslušnost soudů krajských. Taková speciální úprava totiž není obsažena nejen ve zmiňovaném ustanovení § 9 odst. 2 písm. f) o. s. ř., ale ani v žádném jiném ustanovení zákonné povahy.
13. Proto nadřízený soud rozhodl tak, že k projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni příslušné okresní soudy (§ 104a odst. 2 poslední věta o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto usnesení není odvolání ani dovolání přípustné.

Praha 7. května 2020

JUDr. František Kučera
předseda senátu